

Handläggare
Candy Yau
Telefon: 08-50833727**Till**
Utbildningsnämnden
2025-11-20

Thorildsplans gymnasium ombyggnation av kök och matsal

Förslag till genomförandebeslut

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens förslag till genomförandebeslut för i huvudsak ombyggnation av kök och matsal samt ventilationsåtgärder på Thorildsplans gymnasium med en hyresgenererande investeringsutgift om 107,4 mnkr och en tillkommande årshyra år ett om 8,9 mnkr.
2. Utbildningsnämnden ansöker hos kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott om godkännande av utbildningsförvaltningens förslag till genomförandebeslut för i huvudsak ombyggnation av kök och matsal samt ventilationsåtgärder på Thorildsplans gymnasium med en hyresgenererande investeringsutgift om 107,4 mnkr och en tillkommande årshyra år ett om 8,9 mnkr.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

SISAB (Skolfastigheter i Stockholm AB) planerar underhållsåtgärder i tillagningsköket på Thorildsplans gymnasium. I samband med detta föreslår utbildningsförvaltningen att det genomförs verksamhetsanpassningar i skolans kök och matsal, samt ventilationsanpassningar i ett flertal klassrum med syfte att öka den totala permanenta kapaciteten på skolan. Detta möjliggör att den tidsbegränsade matsalspaviljongen kan avvecklas, samtidigt som skolans nuvarande organisation och platsutbud bibehålls. Vidare föreslår förvaltningen en anpassning av skolans huvudentré för att optimera flöden och säkerställa tillgänglighet.

Utbildningsnämnden fattade inriktningsbeslut för ombyggnation av kök och matsal på Thorildsplans gymnasium den 26 oktober 2023. Sedan dess har det upptäckts ett behov av akuta ventilationsåtgärder i ett antal klassrum. Genom att åtgärda dessa kan förvaltningen säkerställa att den ökade kapaciteten kan nyttjas som planerat.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till genomförandebeslut och ansöker hos kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott om godkännande av förslaget. Beslutet justeras omedelbart.

Bakgrund

Thorildsplans gymnasiums tillagningskök och matsal är i stort behov av underhåll, bland annat på grund av omfattande fuktskador i bjälklag. På grund av skadorna är det inte möjligt att laga mat i det befintliga köket. Sedan sommaren 2018 får skolan matleveranser från Campus Konradsberg. Eleverna äter i matsalen och i en tillfällig matsalspaviljong.

I samband med SISAB:s planerade köksunderhåll, föreslår utbildningsförvaltningen att verksamhetsanpassningar genomförs i bland annat kök och matsal i syfte att utöka den permanenta kapaciteten på Thorildsplans gymnasium.

Thorildsplans gymnasiums permanenta lokaler på Kungsholmen bedöms ha kapacitet för 1 325 elever. Sedan 2018 finns en tidsbegränsad matsalspaviljong uppställd på skolgården som tillfälligt möjliggör ett elevantal om cirka 1 500 elever. Läsåret 2024–2025 var 1 446 elever inskrivna på Thorildsplans gymnasium. Preliminära siffror indikerar att elevantalet är oförändrat innevarande läsår.

Utbildningsnämnden fattade reviderat inriktningsbeslut för ombyggnation av kök och matsal på Thorildsplans gymnasium den 26 oktober 2023. Sedan inriktningsbeslutet har ärendet utökats med ventilationsåtgärder i ett antal klassrum. Dessa har tillkommit för att undvika en stängning av klassrum.

Behov

I utbildningsnämndens lokalförsörjningsplan beskrivs stadens behov av gymnasieplatser de kommande åren. Behovet av gymnasieplatser ses över på regional nivå utifrån befolkningsprognos och elevantalsframskrivning samt programutbud inom gymnasierregionen. De senaste årens ökande elevvolym förväntas avta från och med 2027. Därefter väntas en succesiv minskning till dagens nivå omkring 2033.

I förvaltningens planerade kapacitetsförändringar ingår en kapacitetsökning på Thorildsplans gymnasium med cirka 225 platser. För att skapa förutsättningar för fler elevplatser inom yrkesprogrammen samt möjliggöra för en större andel stockholmselever i stadens gymnasieskolor, bedömer förvaltningen

att de nya elevplatserna på Thorildsplans gymnasium är nödvändiga.

Utöver kapacitetsbehovet behöver skolans huvudentré anpassas för att byggnaden ska uppfylla gällande tillgänglighetskrav samt för att förbättra personflödet på skolan i allmänhet och kring matsalen i synnerhet. Vidare innebär elevcaféets nuvarande placering i anslutning till matsalen försämrade flöden och trängsel i lokalerna, varför ny placering av elevcaféet föreslås.

En ventilationstillsyn har visat att ett antal klassrum saknar tillräckligt med tilluft för undervisning i helklass enligt myndighetskrav. För att möjliggöra den planerade kapacitetsökningen måste klassrummen kunna användas fullt ut. Tilluften i de aktuella klassrummen behöver därför utökas.

Om projektet inte genomförs behöver skolans kapacitet skrivas ner till 1 325 elevplatser när den tillfälliga matsalspaviljongen avvecklas. Aktuellt bygglov löper ut sommaren 2027 och kan som längst förlängas till 2032. Dessutom uteblir nödvändiga ventilationsanpassningar i klassrummen, och åtgärder för att förbättra tillgänglighet och personflöden samt motverka rådande trängsel under lunch.

Ärendet

Utbildningsförvaltningen föreslår att följande verksamhetsanpassningar genomförs på Thorildsplans gymnasium:

- Ombyggnation av kök, matsal och aula
- Ny placering för skolans huvudentré
- Anpassning av ventilation i fem av skolans klassrum

Nedan beskrivs dessa förslag till anpassningar mer i detalj.

Kapacitetsökning i matsal och kök samt angränsande åtgärder

För att möta behovet av tillagningskök och bättre flöden kommer den befintliga aulan kombineras med tillkommande matsal.

Förslaget medger kapacitet för cirka 1 550 permanenta elevplatser, vilket innebär en ökning med cirka 225 elevplatser.

Förslaget innebär att aulan byggs om för att fungera som matsal.

Den kommer dock vid behov fortsatt kunna användas som aula.

Den ombyggda delen utformas som möjlig att upplåta till föreningslivet utanför skoltid. Nya toalettgrupper – inklusive tillgängliga och rullstolsanpassade toaletter – placeras vid den nya matsalen. Nya toaletter fördelas även i andra delar av skolan för att möta den ökade kapaciteten.

Befintlig aula medger plats för cirka 511 sittplatser utan tillbyggnation. Med tre sittningar klarar den nya matsalen cirka 1 600 ätande elever och personal. Cirka 1 550 platser är avsedda för elever och 50 för personal. I matsalen planeras en tyst matsal för cirka 48 elever med behov av en lugn och tyst miljö.

Tillagningsköket och diskrummet behåller befintlig placering. Köket är idag underdimensionerat och förvaltningen föreslår att kapaciteten ökas från cirka 900 till cirka 1 650 portioner per dag. I förslaget ingår även förbättring av flöden kring kök, matsal och huvudingång. Huvudingången används idag av elever som ska in i skolan parallellt med leveranser till köket och hantering av avfall. Förslaget innebär att köket får en egen inlastning och varumottagning samt att flöden kopplade till avfallshantering och transporter optimeras.

För att göra plats för det utbyggda köket flyttas det befintliga elevcaféet med tillhörande uppehållsyta till en ny, mer central plats i skolan. Caféet har cirka 55 sittplatser.

Två skyddsrum omfattas av ombyggnationen på grund av installationer och genomföringar från befintligt kök. Befintliga installationer rivs och sätts igen och nya installationer utförs i enlighet med gällande myndighetskrav. Samtliga åtgärder för skyddsrum bekostas i sin helhet av SISAB.

Ny huvudentré

Förvaltningen föreslår vidare en ny placering av skolans huvudentré. Den befintliga huvudentrén är inte tillgänglig och vetter mot korsningen mellan Drottningholmsvägen och Geijersvägen. Detta är ett högt trafikerat läge, där tunga transporter korsar vägen till och från entrén.

Den nya huvudentrén kommer att vara tillgänglig och dimensionerad för att möta kapacitetsökningen. En parkeringsplats för personer med funktionsnedsättning kommer att finnas i anslutning till entrén. Den nya placeringen innebär att eleverna får en mer skyddad zon i närheten av entrén och inte längre behöver möta transporter och leveranser i och utanför skolbyggnaden.

Ventilation

Utbildningsförvaltningen har under våren 2025 identifierat ett behov av akuta ventilationsåtgärder i fem klassrum. De akuta ventilationsåtgärderna innebär att ventilationskanalerna i fem klassrum dimensioneras upp, vilket ökar ventilationskapaciteten och möjliggör undervisning i helklass i stället för halvklass.

Ventilationsåtgärderna innebär en ökning av luftmängden motsvarande 93 personer.

Rum	Nuläge	Önskat läge
D214	19 pers	34 pers
E308	14 pers	34 pers
E310	14 pers	34 pers
E311	15 pers	34 pers
E314	15 pers	34 pers

Då åtgärderna i de fem nämnda klassrummen är akuta innebär det att projektet behöver prioritera luftmängden och därmed acceptera att installationsljudet i övriga rum som betjänas av aggregatet kan komma att öka i samband med åtgärden. Detta kommer senare hanteras inom ramen för SISAB:s planerade underhåll av hela skolan.

Evakuering

Förvaltningen bedömer att evakuering kan hanteras internt inom skolans fastighet under förutsättning att produktionen delas upp i etapper. Internevakuerings förutsätter också att den tidsbegränsade matsalspaviljongen behålls under ombyggnationen.

Den interna evakueringen ställer krav på noggrann planering och projektering av byggetappindelningen för att undvika att skolverksamheten störs. Kontinuerlig detaljplanering kommer att ske i samråd mellan verksamheten, lokalenheten och SISAB

Genomförande och tidplan

Projektet genomförs i två etapper. Första etappen omfattar de akuta ventilationsåtgärderna med uppskattad produktionstid på två månader. En detaljerad tidplan för utförandet av dessa tas fram i samråd med verksamheten. Utförande uppskattas ske under 2026.

Andra etappen omfattar själva ombyggnationen av Thorildsplans gymnasium som i sin tur delas upp i två delar:

- Del 1 omfattar aula, elevkafé, ny huvudentré samt skolgård mellan aula och hus E.
- Del 2 omfattar hus A, lastkaj samt markarbeten öster om och i anslutning till hus A.

Under genomförande av del 1 används aulan och paviljongen för lunchservering. Paviljongen rivs när båda delarna har färdigställts och hanteras i ett separat projekt.

Preliminär tidplan är att ombyggnation av kök och matsal på Thorildsplans gymnasium förväntas färdigställas till sommaren 2029.

Ekonomi

SISAB har lämnat budgetoffert inför genomförandeförslag där utbildningsförvaltningens del av projektkostnaden är cirka 122,6 mnkr. Av dessa utgörs cirka 15,2 mnkr av utredning, köksmaskiner och andra åtgärder som ska direktfinansieras. Den hyresgenererande projektkostnaden uppgår totalt till cirka 107,4 mnkr och medför en hyra år ett om cirka 8,9 mnkr (se bilaga *Beräkningsunderlag*).

Kostnad för demontering av tillfällig matsalspaviljong tillfaller SISAB. Kostnad för återställning av mark efter demontering av paviljong ingår inte i detta projekt, utan tillhör projektet för paviljongens uppförande som bekostades av utbildningsförvaltningen.

Utbildningsnämnden fattade reviderat inriktningsbeslut den 26 oktober 2023. Den hyresgenererande projektkostnaden bedömdes då till 98,8 mnkr med hyra om 7,7 mnkr år 1. Total projektkostnad för utbildningsförvaltningen, inklusive direktfinansiering, uppgick då till cirka 101 mnkr. Ökningen omfattar cirka 21,6 mnkr för utbildningsförvaltningens del och beror på myndighetskrav, ökad riskreserv samt indexjustering. Ventilationsåtgärder utgör 0,9 mnkr som ska hyresföras.

Fakta	
Skolans befintliga organisation	Gymnasium
Skolans organisation efter projekt	Gymnasium
Tidplan för färdigställande	HT2029
Befintlig elevkapacitet (<i>platser</i>)	1325
Kapacitetsförändring	225
Elevkapacitet efter projekt	1550
Befintlig area BRA (<i>kvm</i>)	16 330
Tillkommande area	25
Avgående area	320
Total area BRA efter projekt	16 035
Total projektkostnad, exkl index (<i>UTBF + SISAB</i>)	154,4 mnkr
Projektkostnad UTBF, inkl direktfinansierat, omkostnadstillägg, kreditiv	122,6 mnkr
Hyresgrundande belopp	107,4 mnkr

Befintlig hyreskostnad	20,6 mnkr
Befintlig hyreskostnad/elevplats	15,5 tkr
Avgående hyreskostnad - tillfällig matsals paviljong	0,9 mnkr
Tillkommande hyreskostnad, år 1	8,9 mnkr
Tillkommande hyreskostnad beräknad med kalkylberäkningsprocent, år 1	7,7 mnkr
Total hyreskostnad vid färdigställande, år 1	28,6 mnkr
Total hyreskostnad vid färdigställande med kalkylberäkningsprocent, år 1	27,4 mnkr
Direktfinansiering	15,2 mnkr
Nyckeltal	
Hyreskostnad/elevplats	18,4 tkr
Hyreskostnad/elevplats beräknad med kalkylberäkningsprocent	17,7 tkr
Hyreskostnad/kvm	1 783 kr
Hyreskostnad/kvm beräknad med kalkylberäkningsprocent	1 708 kr
Kvm/elevplats (BRA)	10

Följande kostnadsökningar har tillkommit sedan det reviderade inriktningsbeslut som antogs av utbildningsnämnden 2023:

Åtgärder	Belopp
Akuta ventilationsåtgärder	0,9 mnkr
Nytt fasadparti vid avskild matsal	2 mnkr
Ny utformning av aulans entré och lastkaj	3 mnkr
Utformning av aula, akustik	8 mnkr
Mer omfattande skolgårdsåtgärder mellan hus E och aula	2 mnkr
Konstnärlig utsmyckning	0,2 mnkr
Indexökning sedan reviderat inriktningsbeslut 2023	2,7 mnkr
Riskreserv	2,4 mnkr
Totalt	21,2 mnkr*

** Den totala kostnadsökningen sedan det reviderade inriktningsbeslutet omfattar alltså cirka 21,6 mnkr för utbildningsförvaltningens del. I tabellen redovisas ett totalbelopp på 21,2 mnkr. Enligt SISAB beror differensen på avrundning per kostnadspost.*

Risker

Riskpengen utgör cirka 13,6 % av den totala projektkostnaden, det vill säga cirka 21 mnkr. Utbildningsförvaltningens del utgörs av cirka 16,4 mnkr, i enlighet med kostnadsfördelningen 79 % respektive 21 % mellan förvaltningen och SISAB. För mer information se bilaga *beräkningsunderlag*.

Provtagning för marksanering är utförd, men det finns en osäkerhet och marksaneringen kan bli mer omfattande än vad som ingår i kalkylen.

Vidare förekommer fukt i kök samt kring aulan och entrén, vilket innebär att nuvarande tillagningskök måste rensas stomrent samt att konstruktionen behöver kontrolleras. Kompletterande fuktinventering har utförts.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med gymnasieavdelningen, Thorildsplans skolverksamhet, samordnande huvudskyddsombud samt SISAB. Samråd med stadsledningskontoret är genomfört.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 11 november 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 12 november 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen har under flera år arbetat aktivt med att minska kostnaderna för projektet. Den lösning som nu föreslås bedöms som kostnadseffektiv i jämförelse med tidigare utbyggnadsförslag. Genom att samordna kapacitetsökande åtgärder med det pågående köksprojektet ser förvaltningen en möjlighet att optimera skolans användning av lokalerna. Detta innebär att skolan kan utnyttja sin fulla kapacitet, istället för att minska elevantalet och låta klassrum stå tomma. Åtgärden ses därför som ett effektivt sätt att använda lokalerna, särskilt med tanke på det aktuella behovet av elevplatser. Förvaltningen eftersträvar att Thorildsplans gymnasium ska kunna ta emot det antal elever som lokalerna är dimensionerade för.

Idag har matsalspaviljongen en kapacitet på 1550 elever. Om matsalskapaciteten inte utökas så tvingas verksamheten minska kapaciteten från 1550 elever till 1325. Det innebär en intäktsminskning på 225 elevschabloner (118 tkr/elev och år) per år motsvarande cirka 26,6 mnkr för förvaltningens egen regi samt att dagens hyra och andra kostnader kommer att fördelas på färre elever än idag. Nyttjandet av skolans övriga skollokaler kommer minskas då antalet elever minskar.

Om verksamhetskapaciteten minskar blir hyreskostnaden per elev 15,6 tkr och skolan fortsätter att ha transportkostnader för sina skolmåltider.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Projektet har beaktat barnperspektivet utifrån säkerhet, både inom och utanför skolbyggnaden. Flöden har analyserats och utvärderats för att uppnå en säker miljö. Inomhusklimat har utretts och inarbetats i projektet. Ljudmiljön har utretts och förslag har arbetats fram för att uppnå en god miljö, framför allt i matsal och aula. I matsalsutformningen har förslag om tyst matsal för cirka 48 elever med behov av en lugn och tyst miljö arbetats in.

Ett tidigt utkast till produktionsplan har upprättats med hänsyn till internevakueringsplan, där skolverksamhet pågår under byggtiden. Vidare utveckling av produktionsplanen där barnperspektivet lyfts in kommer att ske i samråd mellan skolverksamhet, central förvaltning och SISAB.

Förslaget bedöms följaktligen inte ha någon negativ effekt ur ett barnperspektiv. Åtgärden bidrar till att uppfylla flera artiklar i barnkonventionen:

- Artikel 2: Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.
- Artikel 28: Barn har rätt till utbildning.
- Artikel 31: Barn har rätt till lek, vila och fritid.
- Artikel 24: Barn har rätt till bästa möjliga hälsa

Ärendet bedöms inte heller leda till några negativa konsekvenser utifrån ett jämställdhetsperspektiv, enligt förvaltningens bedömning.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens förslag till genomförandebeslut för i huvudsak ombyggnation av kök och matsal samt ventilationsåtgärder på Thorildsplans gymnasium med en uppskattad hyresgenererande investeringsutgift på cirka 107,4 mnkr och en hyreskostnad på cirka 8,9 mnkr det första året.

Utbildningsförvaltningen föreslår vidare att utbildningsnämnden ansöker hos kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott om godkännande av förvaltningens förslag till genomförandebeslut för i huvudsak ombyggnation av kök och matsal samt ventilationsåtgärder på Thorildsplans gymnasium med en

hyresgenererande investeringsutgift om 107,4 mnkr och en tillkommande årshyra år ett om 8,9 mnkr. Beslutet justeras omedelbart.

Per Törnvall
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Ulrika Klemets
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Joachim Håkansson
Gymnasiedirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilagor

1. Genomförandeffert
2. Beräkningsunderlag (SEKRETESS)